

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Szerkesztői szállás:

Kül-monostorutca 181. szám.

Kiadó hivatal:

Középutca, Stein J. könyvkereskedése.

Hirdetési ár: 5 hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr., 2-ször 6 kr., 3-ször 5 kr. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek Bécsben Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) és Haasenstein és Voglernél (Wollzeile 9. sz.).

Nyilttéri cikkek sora után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltek.

Megjelen e lap hetenkint háromszor, u. m.

kedden, csütörtökön és szombaton délel.

Előfizetési ár:

egész évre 12 frt, félévre 6 frt, évnegyedre 3 frt.

Előfizetési felhívás

a

„K. KÖZLÖNY” 1867-diki,

azaz: tizenkettődik évi folyamára.

Előfizetési ár:

Évnegyedre . . . 3 forint o. ért.

Félévre . . . 6 „ „ „

Egész évre . . . 12 „ „ „

Az előfizetési pénzek kiadó Stein János-hoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Kolozsavárt, december 20-án, 1866.

A „K. Közlöny” szerkesztősége.

A palladium.

I.

Szomorú napokat értünk: ha valakit találunk, panaszol; ha hírlapot olvasunk, csak panaszt, aggodalmat, sőt reményvesztést olvasunk *) Nem csoda: mert hazánkat és nemzetünket majd egy pár évtized óta még az anyagi természet is üldözi. Aggódunk, mert országunk, s mi magunk csaknem egész anyagi erőnkől ki vagyunk merítve; s irányunkban nem elfogulatlan kormány a magunk, szent koronánk és hazánk védelmének minden eszközeitől megfosztott; azonban fölöttünk véres felhők tornyosodnak, s mi kénytelenek vagyunk megkötött kezek várni, hogy mi történik velünk; holott mind nemzetünk életrelválása, mind földirafi fekvésünk által arra volnánk hivatva: hogy sorsunkat magunk intézzük, s még másokon is segítsünk; így pedig a mások szeszélye és sorsa játéka vagyunk kitéve.

A szerencsétlen ember reményli, hogy csak akad valaki, ki bajiából kiségitse. Így reménylenek az elnyomott nemzetek is; de ha van önzéstelen ember, ki a nyomorulton segít, oly nemzet és ország bizonyosan nincs, mely egy más elnyomott nemzetet azon utógondolat nélkül segítene, hogy azt kizsákmányolja, vagy éppen a maga hatalma alá hajtja; és a mely nemzet csak mástól vár, az félig már meg van halva. Én hazámnak és nemzetemnek a mostani válságos időben jobb mentő szert kívánni nem tudok, mint: hogy Isten mentse meg a másokba vetett reménytől, ellenben kitartást és ragaszkodást a törvényes állapothoz, mint a nemzet palladiumához.

A mint a hír susogja: Magyarország jogos igényei még most sem teljesülnek. Meghiszem: mert ott fenn megszokták egy rögeszmeért mindent kockáztatni; és ha a monarchiát már az örvény szélére vezették, mért ne mehetnének még tovább! Ezen jogtagadásnak valószínű következménye egy újabb absolutisticus, vagy — akarám mondani — provisorius kormányforma lesz, a maga következményeivel, a szó és sajtó szokás szerint, még szorosabb korlátok közé jut, mint a milyenben jelenleg vánszorog; mondjuk el hát, mi lehet, a mi következik, és ha az olvasó olyanra is talál, mit itt vagy ott elmondunk ne vegye zokon, hiszen a jó papnak is megengedjük, hogy hét praedicationál egy életen keresztül beérje, én pedig még harangozó sem vagyok.

Az újabb journalistica a birodalmat két részre szokta osztani: Lajthán innenre és Lajthán tulira, s a két részt úgy tünteti fel, mintha azoknak egymással szembe tett érdekeik volnának. Nekem úgy tetszik: hogy mind az elosztás, mind a szembe tett érdekekről fogalom téves. Ha osztásról van szó, úgy a birodalom annyi részre osztható, a hány historiai jogalappal bíró országból áll; s mi joggal követeljük mi például Csehországtól, hogy individualis nemzeti életét egy

más ország vagy birodalom gondolatjárt, vagy bármilyen külérdekért feláldozza? de nincs is nekünk abban sem anyagi, sem erkölcsi érdekünk: anyagi nincs, mert egy alárendelt tartomány rendszerint elsatnyul, elszegényedik, s így Csehországból legfennebb beamtereket kapnánk; erkölcsi sincs: mert ezáltal a csehek nem csak Ausztria, de Magyarország ellenségivé is tennők. Ugyanezt mondhatjuk a több országokról is. De nincsenek is Magyarországnak a több országokkal szembe tett érdekei: anyagi nincs, mert ha az országok virágoznak, egyik sem zárkózhatik úgy el, hogy a másik anyagi jóllétére be ne folyjon; erkölcsi sincs, mert bírva az országok önállását, és szabad mozgással, bele szeretnek ezen állapotba, s az élet és önfentartás ösztöne kényszeríti mindeniket a kölcsönös védelemre, s ezáltal a pragmatica sanctio a maga erkölcsi, s — oda merem tenni — anyagi alapját nyeri meg. „De mégis kell lenni külön és szembe tett érdekeknek is, hiszen a kiegyezkedés azok miatt nem létesülhet, s hol vannak hát azok?” Megmondjuk azt is.

Nem az országoknak vannak — mint mondtam — egymással szembe tett érdekeik: mert hiszen ő Felségének nincs egy országa vagy tartománya, mely a magyar korona souverain jogainak visszaállítását ellenzené, s még az ellen sem szolánának, ha az uralkodó ide venné lakását; valamint Magyarország sem tesz az ellen kifogást, ha a több országok természetes és törvényes jogait meg, illetőleg visszakapják, sőt éppen akarja azt; hanem Bécs városa az, mely mind fellettünk, mind a több országok felett megszokott uralkodását tovább kívánja folytatni; Bécs városa, vagy az ottani aristo-bureaucratia az, mely a maga uralkodási céljára a pénz, hadi stb. ügyet közöskönek, vagy — a mi mind egyet tesz — olyanoknak állít fel, melyeket csak ők kezelhetnek. Bécs városa úgy tekinti magát, mint például a hajdani Róma, mely egy birodalmat teremtett maga körül; de a mely birodalom csak arra való volt, hogy a fővárosnak szolgáljon, vért, vagyonát annak feláldozza. Ugyde Bécs nem teremtett minket, sem Csehországot, valamint a több tartományokat sem; csak annyi áll: hogy a viszonyok hatalmát fogva a közös uralkodó többnyire ott lakik; de a mely körülmény Bécs városának a Rómaságra jogot nem ad. Azonban Bécs városa minden áron Róma, még pedig német Róma akarván lenni, innen magyarazzuk mi reményeinknek még most is megújítását, mert bizonyos az: hogy az önálló Magyarország felett nem romáskodhatnak.

Míg a felséges Fejedelem ki nem mondja: hogy „Magyarországnak historiai joga van,” addig a bécsi aristo-bureaucratia a realis uniót köztünk s a többi országok között, helyesebben a közös szolgaságot, a jogeljárás elméletéből és a pragmatica sanctioból következtette; de az idézett fejedelmi szavak után a közönségügyi teoriáját állítá fel, s megváltozott viszonyokat emleget, melyek önállásunk nélkülözhetetlen föltételeit: a had- és pénzügy egyesítését követelnék, ez nem kevesebb a gyakorlatban, mint ismét a realunio, vagy közös szolgaság a bécsi aristo-bureaucratia gyámsága alatt; s minthogy a fejedelem azt is kimondta, hogy alkotmányosan akar uralkodni; szeretnének ezen jó urak egy oly törvényre szert tenni, mely Magyarország részéről ezen ügyeket, mint közösköket, az ők hív kezeikre bízná. Ezen törvény lenne aztán azon trójai ló, mely a görögöket a város szívébe szállítaná, s én, nem tudom, hogy hol találók fel Latiumot? Megmaradásunkat valamint eddig, ugy ezután is önállásunkat biztosító törvényeinkbezi hü ragaszkodásunk eszközölheti, s ez az a palladium, melyet, mi hazánk templomában tiszteltetik, el nem veszhetünk.

Vessünk még egy pillantást — mi még ideje van — hazánk azon historiai, törvényes és szerződészerű jogaira, melyek ennek léte, önállás és individualis nemzeti életét biztosítanak.

Legutolsó kötésünk az uralkodóval az ugynevezett pragmatica sanctio. A pragmatica sanctioval úgy vagyunk, mint a különböző hitfelekezetekkel a bibliával; a maga dogmá-

jának csallhatatlanságát mindenik onnan meríti, s mégis a dogmák eltérnek egymástól. A mi politikai dogmánk szerint nekünk a pragmatica sanctio elkülönített szabad állami lételt biztosított; a centralistáké szerint pedig ugyanaz köztünk és a több országok közt ügyközösséget, s plane, realis uniót alapított meg. Hogy tehát eligazodhassunk, állítsuk meg

először: hogy a pragmatica sanctio minő jogállapotban talált minket?

másodszor: addigi jogállapotunkon változtatott-e valamit? Az első kérdésre azon historiai tényállással felelünk, hogy Magyarország — kivált mióta királysággá alakult — bevételt az európai souverain államok sorába, s ezen állapotától még a mohácsi vész következményei által sem fosztott meg soha. Továbbá: a magyar alkotmány — melynek alapfeltétele a függetlenség és önkormányzat — nem a királyok kegyelméből engedély útján, hanem a nemzettel, a királyság előtt 105 évvel, s még korábban kezdődött s fejlődött ki egy szakadatlan láncolatban a viszonyok s a kor szükségai szerint. Maga a királyság is a nemzet szabad akaratából származott (H. K. I. R. 3. tit.) s a felségi jogok is a nemzet egyetemétől ruháztattak a királyra (H. K. II. R. 3. cz.) következőleg: a nemzet a királyra oly jogot át nem ruházott, hogy ez az országot egy más ország vagy birodalom érdekeinek alája rendelje, és ha áll az — már pedig áll — hogy a nemzet önkényt választotta a királyt, s a nemzet egyeteme jogait ruházta arra; úgy a király a maga felségi jogai gyakorlatában a nemzet hitbizományosának tekinthető.

Tóth László.

Pest, január 7. 1867.

Az országgyűlés körülbelül e hó 10-kén tart újból ülést, mikorra, a feliratot atnyújtott küldöttség megleendő jelentését, egy azon küldöttség, mely császárné és királyné ő Felsége névtünnépén tisztelgend, valamint újévi tisztelgéseit teendő az uralkodó Felségnek.

E gyűlésnek még egy igen fontos tárgya lesz. Az egytől ülő képviselő nem hagyhatja figyelem nélkül azon rendkívül nagy horderejű ootroyalást, melyet daczára annak, hogy a jogfolytonosság elismertetett, s az ország képviselője egytől ül, a kormány éppen most megtétetni jónak látott.

A honvédelem kérdése egy alkotmányos nemzet legfőbb kérdése, s a magyar királyság törvényhozása mindig birta azon jogot, hogy a nemzet veréről maga rendelkezze.

Hatalmi uton soha új katonáskodási rendszer nem hozott az országra, s itt is nem az a kérdés, mennyiben célszerűt vagy nem célszerűt nálunk az általános katonáskodás eszméje, sőt bizonyos körvonalok közt nemzetünk etől már ős intézményeinél fogva sem lehet idegen; ámde a kérdés az, hogy ily rendszert a magyar alkotmány jogsérelme nélkül ootroyalni nem lehet; ennél fogva az országgyűlés kénytelen lesz e tárgyban ő Felségéhez folyamodni, s újból sürgetni, hogy a törvényes kormány visszaállítását által tegye a nemzetet oly helyzethez, hogy a honvédelemről erélyesen intézkedjék.

A katonáskodásról kiadott pátens, a magyar királyság egy kormány közege által sincs aláírva, tehát még a régi sérelmi rendeletek formáját is nélkülözi. Hogyan fogják azt most teljesedésbe venni a magyar királyság hivatalos közegei? Mit teend e pátenssel a helytartótanács, az erdélyi kormányzók, a főispánok, kik a restitutio reményében léptek vissza állomásaikra?

Látni való, hogy ezen legfelsőbb intézkedés, sok fontos kérdést von maga után, ennél fogva az országgyűlés felszólalása elmaradhatlan.

Reméljük ugyan, hogy a képviselő minden izgató recriminációt kerülni fog s nem kívánja megnehezíteni az uralkodás gondjait; azt azonban, a mit az alkotmány védelmére megtenni köteles, el nem mulasztandja.

A mint értesülünk, Deák fogja megtenni az indítványt e tárgyban, a kinek higgadságával s ildomosságával alapos jogérzelme párosul, s így egy e tárgyban intézendő újabb felirat ő Felségéhez egyik igen nagyfontosságú okmánya lesz a jelen országgyűlésnek.

Itt a katonáskodás alól temérdek sokan meg-

váltak gyermekeiket, még három éveseket is váltának meg a töképenzesek, csoda, hogy nem mentek át még a reményben lévő dedunokák megváltására is.

A magyar országgyűlési küldöttségnek f. hó 8-kán történt fogadtatása ő Felségeknél.

Az országgyűlési üdvözlő küldöttség tagjai a magyar kir. udv. kancellária épületében gyülekezvén, innét délutáni 1 órakor díszes fogatokban az udvari várakba indultak, hol herczeg Auersperg Vincze es. k. főkamrás által az elfogadási terem-be kísértettek.

ő császári s Apostoli királyi Felsége a trón előtt állva, Majláth György magyar kir. udv. fő-kancellár, továbbá hg Auersperg es. k. főkamrás, gr. Grünne és b. Hess es. k. testőrségi kapitányok, gr. Creunneville első főhadsegéd és tábornagya, végre gr. Festetics Dénes, gr. Teleki Miklós, gróf Chotek Bohuslav és gr. Traun Hugó, mint szolgálattelvé es. kir. kamarások jelenlétében méltóztatott a küldöttséget fogadni, melynek szónoka, Bartakovics Béla érsek következő üdvözlő beszédet intézett ő Felségéhez:

„Császári Apostoli Királyi Felség!

Legkegyelmesh Urunk!

Az ősök nyomdokát és kegyetes szokását követve, megjelentünk Felséged legmagasb színe előtt, hogy Magyarországot főrendei és képviselői nevében az új év alkalmából hazánk népeinek legforróbb szerencsekívánatait és hódolatát Felséged trónszármolyánál kijelentsük.

A múlt évek baleseményei, melyek a birodalmat és hű népeinek nagy részét súlyosan érintették, Felséged atyai szívét mélyen megsomoriták, — de biztosan reméljük, hogy az isteni gondviselés, mely képes a baleseteket is javunkra fordítani, meg fogja engedni, hogy Felséged azon lelki örömet, melyet a fejedelemlnek a népek boldogsága nyújt, Felséges életpárjával, seregesség magzatjaival és összes császári királyi házával háborítatlanul, szerencsés uralkodás mellett a legkésőbb emberkorrig, hű népeinek áldásai közt megelégedetten élvezhesse.

Mi pedig magunkat legmélyebb hódolattal Felséged császári királyi legmagasb kegyelmébe ajánljuk.”

Mely üdvözlő beszédre ő Császári s Apostoli kir. Felsége ekként méltóztatott legkegyelmesebben válaszolni:

„Kedvesen fogadom s lelkem mélyéből viszonozom az országok főrendek és képviselők szerencsekívánatait.

Engedje a Mindenható, hogy a beállott új év a béke áldásaiban némi kárpótlást nyújtson szenvedett veszteségeinkért, s hogy a kölcsönös bizalomnak sikerüljön kedvelt Magyarországonban is mielőbb maradandólag megszilárdítani a jót s alkotmányos fejlődés biztos alapjait.”

Innét a küldöttség a tükör-terembe vonulván, itt gr. Königsegg főudvarmester és tábornok által fogadtatott, s ő Császári kir. Felsége a Császárné-hoz kísértetett.

ő Felsége a Császárné a küldöttséget a trón mennyezete alatt állva, Majláth György magy. kir. udv. főkancellár, gróf Königsegg főudvarmester, továbbá Königsegg-Bellegarde grófné és főudvarmesternő — Brezenheim-Schwarzemberg herczegné, Szécsen-Lamberg grófné, Barkóczy-Festetics grófné, Pejachevich-Eszterházy grófné, Hunyady-Liechtenstein grófné, Pallavicini-Fürstenberg örgrófné palotahölgyek és gróf Nákó Kálmán, gróf Wileczek János, báró Apór Géza és Bujanovics Ernő, mint szolgálattelvé es. kir. kamarások jelenlétében méltóztatott fogadni.

A küldöttség szónoka következő beszéddel üdvözlé ő Felségét:

„Felséges Császárné és Királyné!

Legkegyelmesebb Asszonyunk!

A szeretet és ragaszkodás, melylyel a hű magyar nemzet Felséged, — kegyelmes királynéja iránt az első pillanat óta viseltetett, s melyet Felséged páratlan magas szios tulajdonai és a nemzet nyelve, e legdrágább kincse iránt tanusított hajlama mindinkább nevelt — azon felejtethen napok alatt, melyeket Felséged nemrég hazánk szívében töltött, határtalan lelkesedésig emelkedett.

S ezen egyetemes közérzet által vezéreltetve, Magyarország főrendei és képviselői hongyűlésileg elhatározták, a nemzet fűi legmélyebb tisztelét és legfőbb szerencsekívánatait Felséged dicső születése napja alkalmából, ahoz az új év forró

*) Csak egy tekintetben nem adhatunk soha helyet a reményvesztésnek. A magyar királyság jövője iránti rendíthetetlen bizalmunkról soha le nem mondunk, bármilyen csallódásokat készítsen is elő az osztrák államférfiúi bölcsesség a népek számára. Mások hibájáért el nem veszhetünk

Szerk.

üdvözlését csatolva — országos küldöttség által kifejezni.

Midőn tehát Magyarország népei nevében kívánjuk, hogy Felséged hosszú, boldog életet keressz minden áldásoknak örvevényesen, s melyeket erényekben gazdag királyi szíve megérdemel; — midőn legforróbb hálát mondunk azon magasztos édes anyai indulatáért, melylyel Felséged eddig is hazánk és nemzetünk iránt viseltetett; — midőn fiúi bizalommal és szeretettel esedezünk, hogy bennünket ezentúl is fejedelmi kegyelmével s legmagasabb részvételével boldogítani meg ne szűnjék; —

midőn Felségedet legalázatosb hódolattal kérjük meggyőződve lenni arról, hogy nemzetünk nagyobb és szentebb kötelességet nem ismer, mint Felséged legmagasb kegyeleért tartozását lovagias hűséggel leróni; —

midőn Felséged, összes császári királyi házával, Felséges Férjével szintegy, mint fenséges gyermekeivel egyetemben Isten mindenható ortal-mát esdjük: —

gyenge bár, de őszinte szavakba foglaljuk azt, mit sz. István országában minden kebel leg-mélyebben érez, nyíltan bevall és tettel bizonyítani kész; —

mi pedig kimondhatatlan szerencsének tart-ván, hogy országunk érzelmeinek hű közönye le-hettünk, semmit sem óhajtván, mint hogy magun-kat Felségednek állandó legmagasb kegyelmébe ajánlhassuk és ezen hódoló érzelmeink nyilvánítá-sát mentől előbb országunk fővárosában megújít-hassuk.

Melyre ő Felsége ekként méltóztatott válaszolni: „Az országos főrendek és képviselők szíves megemlékezését, mint őszinte ragaszkodásuk becses jelenségét, nagy örömmel fogadom.

Vigyék meg érte küldöiknek lelkem mélyéből eredő köszönetemet, és biztossáék őket az egész magyar hazával közös változatlan vonzalmamról.”

Mire a küldöttség legmélyebb tisztelettel el-távozott.

Délutáni 6 órára a küldöttség összes tagjai az udvari díszebédre voltak hivatalosak.

A rendkívüli birodalmi tanácsról.

A „Wiener Journal“ így elmélkedik: „A februári alkotmány, ugymond, mely később be nem teljesült felfutásból indult ki, egységes birodalmi alkotmánynak jellegével bírt. Nem egyes részeknek, hanem az egésznek volt szánva; oly föltervessel, hogy az egész, t. i. a birodalom, el fogja fogadni. Azonban nem fogadta el. Ez mindenesetre nagy nyomtatéku politikai szerencsétlenség volt; de ki vádolta volna a birodalmat, hogy az egész, t. i. a birodalom, el fogja fogadni. Nem lett volna szükség a népesség egy kis töre-dékének el nem fogadását tekintetbe venni; de tu-domásul mégis kellett azt venni, mert az a biro-dalom hatalmi, igazsági életkérdésévé volt leendő. Nem lehetett birodalmi alkotmányt birodalmi kép-viselet nélkül, nem a februári teremtményt fentar-tani, ha képtelen volt mindennek részére egyenlő jogot biztosítani; ha egyrészt egy urakból, más-résztől belőlük álló sereget hívott életre, — az előbbieket túlméltentül rázván bilincseiket, utóbbiak nem örülvén oly hatalomnak, mely nekik biztossá-got nem nyújtott, melyre legnagyobb részük nem törekedett és melyet gyakorolni nem akart. — Csak a ki nem tud gondolkodni és emlékezni, tarthatja a februári alkotmányt fenn nem tartását hatalmi ténynek. Csak akkor volna az, ha az egész biro-dalom elfogadta és fentartani kívánta, ha fentartá-sa és helyes működtetése erőszak nélkül kétsége-ten és magában érthető volna. — A februári alkot-mányt azon határozott célból adta a korona a né-peknél, hogy mind egyenlő jogot és szabadságot nyerjen általa, hogy alatta a birodalom politikai egysége teljesen megvalósuljon. Midőn azonban, a birodalom egyik felének vonakodása következtében csak tar-tós visszavonásra nyújthatott alkalmat, midőn egyik felét a nemzetnek elnyomóvá, a másikat elnyomottá tette, a nélkül, hogy egyik is akart volna azzá lenni: a birodalom romlása járt együtt a birodalmi alkotmánnyal.

Az államok életében nem követik az okozo-tok az okokat oly csatlakozó bizonyossággal, hogy amazokat mindig előre látni, s az állami vezetőket jó szándékuk meghiusulása ellen biztosítani lehetne. Előreláthatatlan, kiszámíthatatlan, sőt felismerhetlen és láthatatlan tényezők kivételnek teszik, a mi ki-vihetőnek tartott. Gyakran kellett már alkotmányt a nép óhajtsái és igényeihez alkalmazni. A febr. alkotmány esete nem áll a történelemben egyedül, és nincs is, habár jobb sorsot óhajtottunk volna neki, egészen fényoldal nélkül. Ausztria alkotmá-nyos élete annak tökéletlen működése által is új ösztönt nyert, s kormány és népek nem fognak törvényekkel felbagyolni, míg csak szilárd alkotmá-nyos formát nem találunk a birodalomra nézve.

Nincs előzmény oly eseményekre nézve, me-lyek nem bizonyultak alkalmasnak, és nincs oly törvényhozás, mely meghatározna: miképpen kell kivételes esetekben eljárni, ha az egész nép részé-re adott alkotmányt az egész nép el nem fogadja. Csak az az egy bizonyos, hogy ilyenkor a kormá-nyé a kezdeményezés, és hogy ha több párt van, bármit tegyen a kormány, nem számíthat mindenki-nek tetszésére. — Míg a februári alkotmány részé-

a bővebb birodalmi tanácsot kívánja: jóval nagyobb rész azt követeli, hogy a szűkebbnek oly jogok tulajdoníthatassanak, melyeket a februári alkotmány nem ad meg, és hogy úgy kezdje meg új működé-sét. De minden javaslat közül legveszedelmesebb a februári alkotmány föltervését és fél alkalmazása. Ha a régi szempontot nem lehet föltervését s egé-szen megtartani, legjobb olyat választani, mely az egyesítés munkáját annyira előmozdító teljes sza-badságot nyújtja.

A tartománygyűléseknek adott azon jog, hogy saját elhatározásuk szerint csoportozatokból vagy ne azokból válasszák képviselőiket a birodalmi tanácsba, némely lapnak annál feltűnőbb kritikára nyújtott alkalmat, mert többen e lapok közül a csoportozatrendszer behozatalánál ez ellen polemi-záltak, és kényelmetlen s czélszerűtlen választási akadályul tekintették azt.

A „W. J.“ magábanérthetőnek véli, hogy a választási rendnek a rendkívüli birodalmi tanácsba nem kell szükségképp olyannak lenni, mint ama bővebbe, mely a februári alkotmány szeme előtt lebegett, s mely lehetlenné lett. Már pedig, ha vál-toztatás szükséges, nem lehet szabadelvűbb modus, mint magukra a tartománygyűlésekre bízni annak meghatározását. Miután a februári alkotmány biro-dalmi tanácsát a kormány akarata ellenére meg-változtathatlan viszonyok lehetlenné tették, a rend-kívüli birodalmi tanács lett a legjobb út az alkot-mányosság felé. E birodalmi tanácsból elfordulni annyi volna, mint határozottan ellene szegülni al-kotmányos állapotok teremtésének, erre pedig ke-vesen nyujtanának segídekzet.

Általános honvédség.

(Javaslat. — 2-dik melléklet a hadügyminiszteri előterjesztéshez.)

Érvényes az osztrák birodalom minden koronaor-szágra, Tirol grófságra, Vorarlberg tartomány és a határvidékek kivételével.

1. §. Minden fegyverviselőt osztrák álla-mpolgár, a ki a száraz hadsereghez vagy a hadi tengerészethez beosztva nincs vagy nem lesz, 18-ik évének betöltésétől kezdve 45-dik évének betölté-ség honvédkötelezett (Honv. törv. 2. §.) ott, a hova tartozandósága van, vagy ott, a hol a kiszó-lítás idején éppen huzamosan tartózkodik.

Az általános honvédségbe való soroztatás a 18-dik év betöltése utáni január 1-én, a kilépés a 45-dik év betöltése utáni június végén történik (Honv. törv. 2. és 31. §§.)

2. §. A honvédség háború idején csak ő cs. kir. Apostoli Felsége felhatalmazására hivatik fel, a hadműveleteket vezérlő katonai parancsnok által és csupán azon koronaországokban, melyeket köz-vetlen veszély fenyeget az ellenség részéről. An-nál fogva szabályszerűen csak arra köteles, hogy a szülőföld területében, s legfőkébb a szülőföldtől ne-hány katonai napi járásnyira tegyen szolgálatokat. Ha azonban csata közben ellenség üldözéséről van szó, és ez a nélkül történhetik, hogy a saját határ fedezet nélkül maradjon, akkor a honvédség az ellenséget a koronaország határán túl tartozik üld-özni, azonban a csata bevégeztével ismét vissza-tér az országba.

3. §. Az általános honvédség következő ele-mekből képezetik:

a) a városokban fenálló polgárőrségből, ki-véve ezekből azon egyéneket, kik koruknál fogva már nem honvédkötelezettek, és önkéntesen sem csatlakoznak (a trieszti területi miliciára, mint kü-lön intézményre nézve, külön rendszabályok is álla-nak fenn);

b) a városokban általában a honvédség ki-szólítása alkalmával még minden honvédkötelezett egyénekből alakítandó testületekből;

c) a vidéki századokból, melyek — a politi-kai beosztás mérve szerint — a vidékeken állítat-nak össze.

4. §. Egy önálló honvédszázad áll: egy ka-pitányból, ki parancsnok, tisztből, altisztekből, őrzetőkől, dobosokból vagy kürtösökből és kö-rülből egy gyalogsági századdal hasonló számú honvédekkel.

A honvédek száma ne álljon 200 emberen felül és 100 emberen alól. Nagy községekben ma-gában értetik, hogy több század képezendők.

A honvédeknek, hajlamaik és vagyoni álla-sukhoz képest szabadságukban áll, hogy szolgálat-ételre lóháton álljanak ki; azonban ezt már békét idején be kell a községi előjárásnál jelenteniük.

Oly kerületekben, hol tetemes számú lovas jelentkezik, ezek a számhoz képest szakaszokra, félévadronokra és svadronokra osztandók.

Egy egész svadron létszáma, a lovas ka-pitányal, mint svadron parancsnokkal együtt, tisz-tekben, altisztekben és lovas honvédekben lehető-leg hasonlóan tartandó fenn egy könnyű lovas-század létszámával, és nem szabad 130 lovas hon-védnél többől és 80 lovas honvédnél kevesebbtől állnia.

Egy kerületből való félévadron vezetése ha-sonlóképp lovas századost illet.

Oly kerületekben, hol csupán csekély, egy szakasz létszámát el nem érő számú lovas jelen-kezik, ezek az általános honvédség táborba hiva-tásakor maguk által választott őrzetők által

csak lovas czirkáló csapatokká egyesítendők, és biztonsági őrségül a honvédség gyalogszátályai mel-lett meghagyandók.

Ha a kerületben honvédkötelezett fegyver-kovács találtaik, ennek mint ilyennek kell, műsze-reivel, nem pedig honvédképen, kiállani.

Az orvostudorokra, sebészekre és lelkészekre vonatkozólag a kerületi honvédelmi hatóság bo-csátja ki az intézkedéseket.

5. §. A honvédek besorozására és a honvé-d-századok beosztására, általában a honvédségnek első sorban szervezésére hivatott hatóság áll:

a) a politikai kerület főnökeiből (a közvetlen hatósággal bíró (unmittelbar) városokban a pol-gármestereiből);

b) a kerületnek (vagy hatóságnak) a katoná-tügygyel megbízott hivatalnokából;

c) egy nyugalmazott kapitányból a hadkiegé-sztési kerületi parancsnok oldalán, kizárólag a honvédség ügyeinek intézésére.

E hatóság ezime következő: „N-i cs. kir. (vagy királyi) kerületi honvédségi hatóság.”

6. §. A honvédség szervezésére való felügye-letre, és minden arra vonatkozó ügyek egységes vezetésére, minden koronaországban egy hatóság állítandó fel következő ezim alatt:

„Stájerországi, Magyarországi, Horvátországi stb.

cs. kir. (vagy királyi) honvédségi országos hatóság.”

E hatóság áll:

a) a politikai országos főnökből;

b) a politikai országos hivatal katonai elő-adójából vagy egyéb alkalmas hivatalnokából;

c) egy az országos hatóság székhelyén, vagy az illető koronaországban lakó nyugalmazott tábor-nokból vagy magasb rangú törzstisztből.

7. §. A honvédségügyi központi hatóságot az egész birodalomra nézve a hadügyminiszter képezi a politikai központi hivatalok katonai előadói-val, mint ezek képviselőivel együtt.

8. §. Az ország általános honvédség állali vé-delmezésének költségeit, az alábbi paragraphusok-ban foglalt meghatározások mérve szerint, az ál-lamkincstár viseli.

A fegyverzetnek, ha csak lehet, löfegyverek-ből, lovasoknál kardokból (Galicziában dszidából is) és pisztolyból kell állani, és nem csak a lőszer, hanem — a mennyiben szükséges — a fegyver, jel-adó kürt, trombita, dob, tábori főző-edény is, in-gyen adatik a kincstári készletekből.

9. §. A fegyverre szolgált honvédség valódi alkalmazása a fenyegetett tartományban a katonai hadműveleteket vezető katonai parancsnokot illeti.

Azonban azon igényeket, melyek e tekintet-ben a honvédség irányában általában tehetők, kü-lön részleges utasítás határozza meg.

10. §. A honvédségi tiszték és legénység meg-tartják szokott öltözetüket; csakhogy mindenik az országos szintű karszalagot viseli bal felső karján, mely a község költségére állítatik elő.

Azonban természetesen teljes szabadságára hagyatik a községeknek, oda működni, hogy min-denik honvédek (még a vagyontalanoknak is) a fegyverre szolgáltattak, az idő viszontagságaitól kellően védő ruházat legyen birtokában.

A honvédségi tiszteknek és altiszteknek, az ország védelmezésében való aktivitás ideje alatt jogában áll a katonai tisztségi és megkülönböztető jeleket (főtiszteknek a tábori tiszti övet is) viselni.

Orvosoknak és a századok kebeléből mellé-jük rendelt segédsemmélyzetnek a honvédségi (sza-lag) jegy mellett a genfi egyezségben megállapított jeggyel is el kell látva lenni.

Minden honvédszázadnak vagy svadronnak jogában áll, ez illető község költségein készítettett lobogót vagy lovassági zászlót, és pedig az ország színeiben himzett vagy festett kétféjű sással (mint a hadsereg és a honvédség közti nemzetközi ősz-szefüggés jelképeivel) birni és hadműködés alkal-mával viselni.

11. §. Minden honvédségi századnak vagy svadronnak joga van, hadiszereinek tovaszállítása végett, mikor az ország védelmére kiindul, két fel-előfogat igénybevétele.

Beteg és sebesült részére, a cs. kir. kato-naság számára fenálló szabályok szerint igénylen-dők előfogatok.

12. §. Ha valamely honvéd az aktivitás tar-tama alatt oly mértékben beteg lesz vagy megse-besült, hogy hosszabb orvosi ápolásra van szük-sége, a legközelebbi katonai kórházba átadandó, honnan, ha meggyógyulása hosszabb időn keresztül nem remélhető, kívánatára haza szállítandó.

Katonai kórházban egy harmada, polgáriban fele napi illetményének, ápolási költsége fejében levonatik; a megkívántató többletet az államkinc-sár viseli.

Ha valamely honvéd gyógyulás végett haza bocsátatik, egész illetményét megtartja mindaddig, míg szülőföldére ér, és ha szükséges volna, előfo-gaton (11. §.) szállítatik haza.

13. §. A honvédeknek a harezmezon elköve-tett jeles tettekért ugyanazon jutalmakra és kitün-tetésekre van igényük, mint a cs. királyi hadse-regnek.

Az ellenség előtt elesett, sebesült vagy tá-borban, hadiszolgálat következtében történt baleset-

nél fogva meghalt honvédek özvegyei és árvái nyugdíjt, illetőleg díjt nyerne, az ide vonatkozó külön rendszabályok mérve szerint.

Örmestertől lefelé való oly szegény honvé-d-nek, ki szolgálatban keresetképtelenné lett, gyere-kei, törvényes koruk eléréseig, kegydíjt kapnak az államkincstárból.

14. §. Ha valamely lovas honvédek lova az ellenség előtt megülesik, használhatatlanságig meg-sebesítették, vagy általában szolgálatképtelenné lesz, az ily honvéd kárpótlást kap az államkincstárból, vagy másik ló által, vagy a remonda díj erejéig terjedő összegben.

Fényűzési lovakért nem kívánható az állam-tól kárpótlás.

15. §. Az által, hogy a honv. törv. 3. §-a szerint az általános honvédség intézménye nemzet-közi oltalom alá helyeztetett, a honvédek vagyona-ra nézve biztonság nyújtatik ellenséges megká-rostítás ellen. Ha mégis történnék ily mekárosítás, akkor az illetők megfelelő kárpótlást nyerne.

16. §. Béke idején minden a honvédséghez tartozó egyének polgári és büntügyekben háboru-ban, aktivitásuk tartamán pedig csak alás bűnök és vétségekre nézve a polgári hatóságot és tör-vényszékeket alatt állanak.

A honvédelem tényleges megkezdésének nap-jától fogva a hazabocsátás napjáig, a honvédek minden katonai vétségek és bűnök tekintetében a katonai törvények alatt állanak, és különben ak-kor, ha várakozás ellenére zsákmányolás, gyujtoga-tás vagy idegen magán vagyonnak egyéni gonosz pusztítása, foglyok szándékos megölése vagy sérel-mezése, vagy egyéb nemzetközi jogellenes tények, végre gyávaság vagy zendülés forgogna kérdésben, a legnagyobb szigorral büntetendők.

A büntetési és kegyelmezési jog gyakorlása oly esetekben, melyek a helyőrségi hadügyszög, vagy a legközelebbi csapattörvényszék vizsgálata elé tartoznak, az országban parancsnokló táborno-kot illeti.

Az általános honvédséghez választott, nyug-díjazott vagy tisztí ranggal nyugalmazott tisztnek törvénykezés tekintetében állása minden körülmé-nyek közt változatlan marad.

17. §. A fegyelmi büntető hatalmat, az acti-vítás ideje alatt, minden honvédszázadnál, svadron-nál vagy félévadronnál, a százados vagy kapitány elnöklete alatt egy becsületbeli törvényszék gya-korolja, mely áll:

a) az összes tisztekből;

b) a század, svadron vagy félévadron legény-sége által rangra való tekintet nélkül választott hat tagból.

E becsületbeli törvényszék következő fegye-lmi büntetéseket mondhatja ki és hajthatja végre, a nélkül, hogy ezek ellen fölbebeszésnek hely adatnék:

1. Megdorgálás az együtlevő becsületbeli törvényszék előtt.

2. Szigorú feddés az együtlevő század, svad-ron stb. előtt.

3. §. 8 napig terjedhető sátor- vagy szoba-fogság.

4. 4 napig terjedhető egyes fogság, mely a dohányzás megvonása és kétszeri böjttel kenyér és víz mellett súlyosbíthatatik.

5. Sötét börtön, azaz, 48 óráig terjedhető el-zárás valamely sötét helyiségbe, mely a dohány-zás megvonásával és egyszeri böjttel kenyér és víz mellett súlyosbíthatatik.

6. 48 óráig terjedhető gúzs, mint a kurta vas a hadseregnél, melynél azonban minden 6 óra mul-tán 2 órai pihenésnek kell beállni, mely pihenési órák a büntetési időbe beszámítandók.

7. Altisztekre, a szakaszvezetőtől lefelé, az 5. pontig mindenik, örmesterekre csak az 1. 2. 3. pontokban foglalt büntetések alkalmazhatók; azon-ban azonfelül a becsületbeli törvényszék bármely olyan altisztet, ki magát rangjára méltatlannak bi-zonyította, a közhonvédek sorába vetheti vissza, mely esetben aztán a században új választás (25. §.) történik, a degradált azonban a választhatóság-ból kizáratik.

Az alattas főtiszteket a százados vagy a ka-pitány megdorgálhatja.

Azonban, ha valamely főtiszt súlyos vétet követne el, tartozik őt a százados vagy a kapitány a szolgálat alól azonnal felfüggeszteni; de kötele-s az esetet a kerületi honvédségi hatóságnak, to-vábbi elintézés végett azonnal feljelenteni.

A század vagy svadron parancsnokának ne-taláni kihágásai ellenében nyitva áll az út a kerü-leti honvédségi hatóság előtti panasztételre.

Ha magasabb rangú honvédségi parancsnok van jelen, ez által vezetendő a panasz tovább.

Ez különös esetekben azonnal felfüggesztheti a századost vagy kapitányt, azonban a további el-járást a kerületi honvédségi hatóságra kell bízni.

Időközben a rang szerint következő főtiszt viszi a vezényletet.

Kisebb lovas osztályok egy század becsület-beli törvényszéke elé rendelendők.

A becsületbeli törvényszék, midőn büneset adja magát elő, a százados (kapitány) rendeletére ül össze.

Az eset szóbelileg minden részleteiben tár-gyalatik, és a legfőbb jelenlevő főtiszt megteszi

a büntetési javaslatát, mire szavazás történik a legifjabb honvédtől fölfele.

Szótöbbség dönt. Ha egy indítvány sem nyer általános többséget, akkor a szavazatok sorrend szerint, a legsúlyosbótól a leggyengébbig rendeztetnek, s a középső a szavazás eredménye.

18. §. Kincstári, a honvédekre bízott minden fegyvernek vagy katonai felszerelésnek minden eladása, vagy elzárólagosítása — fentartatván a honvéd és a vevő vagy zálogköltősnádó törvényes felelőssége és büntetése — érvénytelen.

19. §. A honvédségnek az ország védelmére táborba szállításakor a honvédek következő havi és napi zsoldot kapnak az államkincstárból, a táborba szállítás napjától kezdve a hazamenetel után való napig:

Naponkint:

a honvéd (közlegény)	54 kr.
az őrzető, jelkürtös (trombitás), dobos	57 „
a tizedes	62 „
a szakaszvezető és fegyverkovács	67 „
az őrmester	73 „

Havonkint:

az alhadnagy	50 ft
a főhadnagy	60 „
a százados (kapitány)	75 „
a tábori lelkész	50 „
a tábori orvos, ha orvostudor	60 „
a tábori orvos, ha sebész tudor	50 „

Nyugdíjazott tisztok, a nyugdíjuktól a béke idején levő havi díjig, illetőleg a honvédtisztség metalan magas díjig való felesleget kapják.

A napi zsoldok öt napról öt napra, a haviak félhavonként előre, azonban a szolgálatidő vége felé úgy fizetendők, hogy feltűzés ne történhessék.

20. §. A honvédségi századok (svadronok stb.) táborba szállításuk esetében, menet közben és táborozásnál, hasonló igényt tarthatnak a cs. kir. katonasággal, a fenálló szállásolási rendszabályok mérve szerint, szállásra és ételmezésre; csak hogy a század (svadron) stb.) parancsnoka tartozik az azt eső megtérítési összeget a napi zsoldból levonni és a község előljárójának vagy menébiztosnak (Marschcommissär) a szállásadó részére kiszolgáltatni.

Tisztek is tartoznak a szállásért a napi illetéket századosaik (kapitányaik) útján oda szolgáltatni.

A legénység továbbá táborban lételek ideje alatt naponkint egy kenyert és limito-dohányt kap.

Minden lovas honvéd, valamint a lovas tiszt is, naponkint egy lótartási adagot kap, a könnyű lovasságnál kiszabott mérvben.

A ki saját fegyverét hozza magával, ez után általánosan naponkint 7 krajczárt kap; a kincstári fegyverek a századparancsnok havi általánából tartandók jó rendben, mely

egy puskáért	10 kr
egy kardért	4 „
egy dzsidáért	3 „
egy pisztolyért	5 „

Irodai szerekre a század (svadron stb.) parancsnoka havonként egy forint általánost huz a kincstárból.

A század (svadron stb.) parancsnokának mindjárt a készenállásra kibocsátott felhívás (25. §.) után okmányokkal, nyugtával és ellennyugtával ellátott szükségleti beadványban igénybe kell venni a félhavi pénzszükségletet a kerületi honvédségi hatóságnál, melynek jogában áll, a szükségletet, a beadvány helyességének megvizsgálása után az adópénztárnál azonnal folyóvá tenni.

Mindjárt a honvédségnek hazájába bocsátása után, pontos számadást tesz a százados (kapitány) a kerületi honvédségi hatóságnál.

21. §. Minden évben május, június, július, augusztus, szeptember és október hónapok alatt 2 óra hosszat tartó katonai fegyvergyakorlatokat tartanak az összes honvédek a községekben; minden hónap második vasárnapján, a délutáni isteni tisztelet után, és évenként egy esetről esetre meghatározandó napon pedig czélövésre kell összegyűlniük.

E gyakorlatok részletei, melyekkel a torna gyakorlat is össze lesz kötve, az ifjabb honvédek, különösen a 18—20 évesek és az egész finemű ifjuság részéről, külön utasításban lesznek meghatározva. (Folytatása következik.)

KÜLFÖLD.

— A „Neue Fr. Presse“ írja: „Báró John hadügyminiszter úgy látszik legújában roppant tevékenységet fejt ki. A prágai s tehát a többi parancsnokságokhoz is két, a hadseregi reformra vonatkozó törvényjavaslat küldetett véleményadás végett. Az első a gyalogságnál és vadászszázalóknál behozandó új hadgyakorlati szabályzat (exercir-reglement), mely főleg az egyes katonák, úgy, mint a csapatosztályok — és hadtesteknek is nagyobb mozgékonyaságát célozza, és melyre nézve a bizottmányok meghagyott, hogy nézetét minél előbb fölterjessze. — A másik a kiszolgált katonák újabb szolgálati időre való hadfogadására vonatkozik s a jelen rendszert akként változtatja meg, hogy a helyett, hogy az újra belépő katonának bizonyos összeg kifizetettnek, jövőre, mint Franciaországban az új szolgálati idő alatt csak bizonyos, évenként gyarapodó

pótpénz fizetettik, mely a kiszolgáltaknak nyugdíj gyanánt holtig fizetendő leszén.”

Brünnből írják: Katonai körökben lehangoztatott azon elterjedt hír, hogy a volt hannoveri, hess- és nassauai hadseregek minden főtisztjei, kik a porosz szolgálatbalépést visszautasítják, minden további feltétel nélkül az osztrák hadseregbe felvétetnek. Beszélük, hogy a századok közül is nagyobb számú tiszt fogna ily módon a mi hadseregünkbe átlépni.

A „Neue Freie Presse“ egyik levelezője azt hallja, hogy „a francia követ már utasítást vett itt előterjeszteni vázlatát egy Franciaország és Anglia közt a lényegesekben már megállapított egyezménynek, melynek célja nem egyéb, mint a porta keresztjén népei helyzetére vonatkozó feltételek mellett Törökországot megkínálni összes birtokainak esetleg minden nagyhatalmasság általi garanciájával, és meghívni Ausztriát a résztvételre. A hatalmak egyezményt ajánlkoznak Athénben érvényesíteni befolyásukat az ottomán birodalomban minden nemzeti izgatás megállítására. Utóbbi egy erőlyes intéz Hellásnak, de nem igen valószínű, hogy a hatalmak a porta területi garanciáját elvállalni, s ezáltal a jövő eshetőségekre nézve kezeiket megkötni készek legyenek.”

A „P. L.“-nak írják: „Igaz, hogy Moustier Oroszország, Ausztria, Anglia és Poroszország képviselőivel beszélgetvén, egy conferentia egybehívásának szükségességét emelte ki, hogy a kandiai fölkelés elnyomassék; de igaz az is, hogy ezen conferentia indítvány az idegen diplomaták által hidegen fogadtatott.”

A „Wiener Abendpost“ a „Mém. Dipl.“ állításait hamisnak nyilatkoztatja; mert — ugymond — nem a párisi szerződés aláírásához intézendő előterjesztésről, hanem Metternich herczeghez szóló bizalmas sürgönyről van szó — és arról, hogy az ausztriai és francia kabinetek közt nézetesere kezdeményeztessék. — A felhivatalos lap jogosulatlanul mondja azon ráfogást, mintha az említett sürgöny azon szándék felé hajolna, hogy megelőztessenek azon eshetőségek, melyeket egyik vagy másik hatalom egyoldalú előnyére használna fel. — Végül megjegyzi a „W. Abendp.“: A cs. kormány törekvései nem a török birodalom felosztására, hanem a keresztjén lakosság jogos igényeinek kielégítése által a status quo fenntartására irányozvák.

OLASZORSZÁG. Florenz. Bismark beszédje felett a „Nazione“ érdekes megjegyzéseket tesz: „Azon elismerés, melyet Bismark Olaszország elismerésére s az olasz-porosz szövetségre nézve tesz, reánk olaszokra nézve nem kevesebb, mint igen kedvező. Vilmos király miniszterének szavai, mint szintén az olasz kormány közlelbi nyilatkozatai, minden kétséget eloszlatnak arra nézve, mintha Olaszország vonakodott volna kötelezettségeit teljesíteni s erőlyesen vissza nem utasított volna minden bökész ajánlatot, mely azért tétetett, hogy Ausztriával békét kötven, ez minden hadseregeit Poroszország ellen vezethesse. Többször megjegyeztük, hogy Olaszország s Viktor Emánuel iránt az idő igazságát fog szolgáltatni, hogy a kabinet magatartása megfelelt a loyális elveinek és a nemzet becsületének. Bismark szavai is bizonyítják ezt. De figyelemre méltók kivált azon szavai, melyek a porosz politika irányzatára s az osztrák-porosz háboru valódi okaira vonatkoznak. Ezekből világos, hogy: a porosz politika a közjog azon szabad szellemit tanát követi, melyet Franciaország kikiáltott, Olasz- és Poroszország pedig életbe léptetett; Bismark politikai credoja adta meg az 1815-ben diadaloskodó elveknek a kegyelem-dőfét.”

Ribotti ellentengernagynak két fregattali kiküldése, úgy látszik, túlzó véleményeket gerjesztett azon magatartásra nézve, melyet Olaszország a keleti kérdésben követni fog. Ezen küldetés egyenes czélja nem az, nyomást gyakorolni a portára, a Tommaso kárpótlási ügyben, mert ez ügyben a porta készségéről nem kétkednek; — hanem pusztán csak az, Candiában az olasz lobogó és a humanitas érdekeit védelmezni. Külügyminiszteriumunk szándékairól tudni véljük, hogy az ugyan a legnagyobb érdekeltséggel követi az események menetét, nehogy, mint főleg érdeklött középtengeri hatalom, valami által meglepessék: de, az esetben, ha a keleti kérdés szönyegre kerül, még korai volna határozott véleményt mondani az európai hatalmak csoportosulására nézve. Mindazáltal már Napoleon herczeg Ferrarai látogatása óta kabinetünk megbarátkozott a gondolattal, hogy Francia- és Olaszország Ausztriával szövetségre lép a panszláv észak lehető túlterjeszkedése megállítására. A különösen görögbarát bizottmányok ellen a kormány nem látszik erőlyesnek lenni, talán, mert nem hiszi, hogy a keleti kérdés ezáltal elnapolható lenne. De e mellett nem szabad szem elől téveszteni azt sem, hogy a kormánylapok a szívélyes viszony fenntartását Poroszországgal különösen kiemelik.

NÉMETORSZÁG. Berlin, jan. 5. Az augusztusburgi herczeg a schleswig-holsteiniakhoz kiáltványt intézett, melyben — az augusztusburgiak igényeinek megóvása mellett — a schleswig-holsteiniakat minden kötelezettségük alól fölmenti.

A „N. A. Ztg.“ írja: „A szövetségi kormányok egy része Poroszország azon határozatát, hogy

a parlament február 15-éig egybehívassék, már elfogadta. Porosz részről a választási előkészületek lehetőleg siettetnek. A belügyminiszterium a választási szabályzatot egyenesen megküldte az országgyűlésnek és polgármestereknek. A miniszteri rendelet szerint a névsor mindenütt jan. 15-dikéig adandó át a nyilvánosságnak. Katonai személyek, ha választóképesek, fölveendő a választási névsorba.”

A „Köln. Ztg.“ mondja: „Porosz- és Olaszország egyetértése egyik biztosítéka a békének. Mindaddig, míg ezek egyetértének, oly akadályokra talál Franciaország hadi pártja, melyeket nem könnyen győzhet le. A porosz király trónbeszédje hallgatott Olaszországról — de nem ok nélkül: ha Olaszországgal szövetségről szól, Franciaországot is szóba kell hoznia, mint közbenjáró hatalmasságot. Ekkor azonban Drouyn de Lhuys kárpótlási kísérletei voltak szönyegen, melyek itt igen lehangoztak a kedélyek — ezért szorítottak a porosz trónbeszéd csak néhány szövetségesre. Az olasz trónbeszéd ennek következtében szintén tartózkodó; de hogy a két kormány közötti jó viszony legkisebbé sem zavartatott meg, ezt bizonyítja a zöldkönyv távsürgöny váltása s Bismark dec. 20-án tartott beszéde a követek házában.

TÖRÖKORSZÁG. A „Zukunft“-nak távirják: „A porta az orosz, angol és francia kabinethez egy jegyzéket intézett, melyben ezen hatalmakat fölcsólitja, akadályozzák meg a görög kormányt, miszerint ne támogathassa a felkelést Krétában, Thessaliában és Epirusban. — Az örmények fölkelése, melylyel egyidejűleg tört ki a druzok, a chorani beduinok és a ciliciek is, a porta azon követelése által idéztetett elő, hogy az örmények hegyi lakhelyüket, hol a török elnyomás alól akar-nak megszabadulni, hagyják el és költözzenek a síkra.”

OROSZORSZÁG. Sz.-Pétervár. A „N. Ztg.“-nak írják: „A kandiaiak javára itt kiállítás rendetk sorshuzással egybekötve. A vállalat élén nem áll csekélyebb egyén, mint a czár fivére, Miklós nhg. E szerint a „Mosk. Wjed.“ ezen szavai: tennünk kell valamit a harezoló krétaiakért,“ egyelőre ez értelemben hatott. Hogy azonban egyáltalán nem akarják a kérdést elnyomni, mint azt Franciaország óhajja, kiteszik minden körülményből. Ezzel azonban nincs az mondvá, hogy Oroszország már most kívánja a keleti kérdés megoldását felidézni; sőt inkább emlékeztetbe kell hoznunk Gortschakoff 1862-ki körjegyzékét, melyben az oman birodalom különböző népességeinek autonómiaja világosan kívántatott, azonban a szultán főrsága alatt. Ez lesz a mai törekvéseknek is czélja. Ha a krétaiak oly vitézeknek mutatják magukat, mint annak idején a szerbek, nyerjük meg ok is autonómiajukat; meglehet, hogy a krétaiak kivétel alá esnek és Görögország karjaiba akarják hajtani rokonsági tekintetből, mi annál inkább is lehető, mert Franciaország épp e szigetet illetőleg, az egyiptomi alkirály vágyainak kedvez, miből talán kimagyarázható, miért rokonszenvez Anglia és Oroszország ez esetben a szultán forradalmi alattvalóival. Ezekután valószínűleg a thessaliak jönek sorrendbe stb.”

KÜLÖNFÉLÉK.

○ Sokatjelentő hír. Bécsből azt távirják, hogy f. hó 9-kén báró Sennyey, gr. Andrássy Gyula és báró Eötvös József értekezletet tartottak b. Beusttal, s az alkalommal gr. Belcredi és Majláth udvari főkanzellár is jelen volt.

○ A f. hó 4-ről kelt kir. leirat, mely által a horvát országgyűlés határozatlan időre elnapolatik, ennek indokolásul felhozta, hogy mielőtt a feliratra válasz adatnék, előbb szükség tisztában lenni azzal, hogy Magyarország's a többi királyság minő határozatokat hoznak. — Lám, hogy nem Zágrábból döntik el a világ sorsát.

— A sajtóügyek vezetését — mint a lapok írták — újéven kezdve b. Beust vette át, mely körülményhez sokan a szabadabb szellemi mozoghatóság kilátásait költötték. S valóban a f. hó 9-diki „Wiener Zeitung“ egy es. kéziratot hoz, az igazságügyminiszterhez szólót, melyben a Lajthán tuli sajtót illetőleg amnestia adatik az eddigi vétésekre nézve.

— A helybeli jótékony nőegylet — mely pár év óta keletkezve oly nemes irányban folytatja tevékenységét, — az idén is rendezni fog álarozos bálakat; az első január 17-én, a második febr. 14-én fog megtartatni. A bálók rendezésére bizottmányt nevezetett ki, s a nemes eszme közönségünknek örömdetes vizshangra talál.

— B. Horváth Albert, Marosszék ideigl. főkirálybírája — a „Korunk“ szerint — v. belső titkos tanácsossá nevezetett ki.

* E f. hó 8-án reggel a hideg 19 és 20 fok között állott, s már ismét olyan csendes, lanyha idő van, hogy olvadás állott be a déli órákban.

** Reményit annyira megnyerték székegy atyánkfiai, hogy egy legújabb tudósítás szerint házat akar azon az örökségen építeni, melyet közelebből egyik tisztelőjétől ajándékban kapott, s oda vonja magát állandó lakásul, mint a székegyföld legnagyobb hegedűse. Nem hiába olyan híres tehát a székegy vendégszeret!

* Színházunk jeles festője Beczkói, legközelebbi jutalomjátékul „A mohácsi vész“ czimű történeti drámát választá, mely alkalomra nagy-szerű tableautak készít. Ha valaki, úgy e szorgalmas s tehetséges tagja az intézetnek bizonyosan megérdemli a pártfogást.

* A legújabb sorozási törvények nálunk is megtették hatásukat. Számosan kezdik lefizetni az 1000 forintot, kivált az olyan fukért, kiket a sorozási törvények a legközelebbi időben már érdekelnek.

* Dr. Donogány nagy-enyedi orvost tisztelői újév napján értékes ezüst serleggel lepték meg. Megérdemelt jutalom volt mindenesetre.

— A Deák-kör, a „P. N.“ szerint, folyó hó 7-én társas ebéddel avatá fel új szállását. A lakomán Deák Ferencz is jelen volt. Kovács László, mint a rendezéssel megbízott tag, éltet a kör összes tagjait; azután Gajzágó Salamon emelt poharat, közhelyesséssel fogadott beszéde következő: „Heine mondja valahol: arra nézve, hogy valaki az eget oly szépnek lássa, a minő az valóban, szükséges, hogy az embernek saját szívében legyen bár egy darabocska ég. Hasonlólag mondhatni: arra nézve, hogy egy nemzet a tisztá alkotmányos életet saját boldogíthatása tekintetéből oly fontosnak lássa, a minő az valóban, szükséges, hogy a józan szabadság szeretete magában a nemzet szívében legyen meggyökerezett. A harez, melyet Magyarország alkotmánya visszajuttatásáért már évek óta folytat, ha nem is eredményezze egyebet, eredményezi fénylő tanúságot annak, hogy ez alkotmány az ország szívéhez kötött, s midőn ahoz mely fontosságánál fogva tántorítlanul ragaszkodik, a mellett, hogy azt élete feltételei tekintti, kimutatja egyszersmind halálját az ösök hamvai iránt, kiknek e drága alkotmányért annyiszor hullott el leguemesebb vértük! Jöhet idő, s a teremő adja, ne késsék soká, midőn a rég óhajtott béke e szerencsétlen országra leszáll, azon békét értem, mely hű kinyomata leend — nem egyes osztályok, érdekek, nemzetiségek mesterkelt kialakulásának, hanem hű kinyomata Magyarország mindig egyenlően, mindenki egyenlően szabad és nemes geniusának! De ha mégis, a nélkül vennénk mi ez élettől búcsút, hogy az így értelmezett békegalambját anyai földünkre állandóan lerepültnek lássuk, szabad e nekünk már most is, vagy a jövőben bármikor megfedekezünk ama férfiakról, kik az országot legnagyobb megrázkódtatásai közepette is, e magasatos béke felé mindig híven, ernyedetlenül szolgálták? E valóban férfiak egyike, s a történetírás fogja meghatározni: minő egyike a hazafi, kiért e poharat üríteni szándékom, partunk vezére: Deák Ferencz. Csak is magyar ember képes teljes tudatával birni azon hangyaszorgalom, önzetelen kitartás és lángoló tehetőségnek, mely őt polgártársai szívében annyira fel-emelte. A miért is óhajtom neki: Hogy őt a mi jó, sokszor büntető, de utóljára mégis könyörűlő Istenünk — a már évek hosszú során át csak is hű gyermekei forró szeretetén tengődő közanyánk: Magyarország javára sokáig éltesse! A vég szavaknál lelkesedve állt fel az ebéd közönsége, s harsány, szívből jövő sokszoros éljenével üdvözlé tiszteletének, bizalmának, szeretetének tárgyát. — Besze János a Bécsbe ment országos küldöttséggel távollevő Andrássy Gyula gróf másodolokra emelt poharat, üdvözlő szavait a jelen voltak szívélyesen viszhangozák, s e megemlékezés az al-elnök urhoz legott táviratott. A társaság délután 4 óra felé szétoszlott.

— Grätzből, f. hó 7-dikéről távirják, hogy ottan központi választási comité alakult, hogy az országgyűlési választásokra jelöltek ajánljon. A Kaiserfeld-szerkesztette program mondja: csak oly egyéneket kell megválasztani, kik az alkotmányt jogérvényesnek, s egyoldalú eljárás által meg nem másíthatónak tartják; — kik az alkotmányhoz ragaszkodnak, míg alkotmányos utón meg nem változtatattatott, az alkotmány másítására pedig csak a februári paténs által összehívott reichsrathot ismerik el illetékesnek, ebben a Lajthán inneni országok közös képviselőéhez ragaszkodnak, s nem engedik, hogy Magyarország alkotmányos jogai csorbíttassanak.

— Prágából meg ugyanaz napról távirják, hogy az országgyűlési választási comitében azon nézet tulnyomó, miszerint a rendkívüli reichsrathba ne küldjenek képviselőt.

— A német szabadelvű párt tekintélyei f. hó 13-dikán (azaz holnap) Bécsben nagy értekezletet készílnék tartani. Prágából Herbst, Brünnből Giskra, Grätzből Kaiserfeldet várják. A nézetek elágazók. Várjuk be az értekezlet eredményét.

— A német lapok ugyancsak folytatják az agitációt a januári paténs ellen, mint a mely a szláv elemnek adna tulstult a német felett, míg a cseh lapok a miatt nem rokonszenveznek a rendkívüli reichsrathtal, mivel abban csak mégis a szláv reichsrathot látják, mi szerintők Lajthán tuli centralisatio, egyéb semmi.

— Az újévi kegyelmi tény folytán, a szabadon bocsátott 157 fegyenc közt, Rózsá Sándor is visszanyerte szabadságát.

— Akadémiai híresek. Az akadémia elnöksége tudatja, hogy jan. 27-én, vasárnapon, tar-

tatik meg az igazgatósági ülés; jan. 28-án délelőtt lesznek az osztályok értekezései, ugy ana napon d. u. 5 órakor a kis teremben a Desseffy-gyász-ünnepély; jan. 29-én s 30-án a nagy ülések mennek végbe, melyekben a jutalmak odaítélése s a tagválasztás történik; jan. 31-én d. e. 10 órakor pedig a díszteremben az ünnepélyes közlés. — Jövő hétfőn a nyelv- és széptud. osztály tart ülést, melyben Vámbéry Ámin, s Budenz József urak olvasnak fel értekezéseket.

— Folyó hó 4-éről kelt legf. parancsra Leopold főherceg, a tengerészeti csapatok, a hajóraj s hadmérnök főkaptány, s Ernő főherceg hadparancsolt tábornok Grácot, a lovas-ság tábornokait; Vilmos főherceg, a tüzérségi főinspector tábornagygyá; továbbá a következő tábornokok: báró Sokesevics József, Horvát-

ország bányásza s hadparancsolt tábornok Zágrábban, szabolcsi báró Kussevics Emil, a horvát-s-tót-országi udv. kancellária vezetője és gróf Crenneville-Folliot Ferencz első csász. főhadsegéd, ad honores tábornagyokká neveztettek ki; — végül branyicskai báró József János, rendelkezés alatti vezérőrnagy, az ad honores tábornaggyal ranggal való kiténtetés mellett, az időleges nyugállapotba helyeztetett.

UJ POSTA.

— Konstantinápoly, jan. 9. A porta azon tervről értesült, miszerint a görög cselekvési párt az Archipelagus többi szigeteit is fel akarja lázítani.

— Brüsszel, jan. 7. Azon aggodalom, mint-ha Hollandia és Belgium közt a diplomáciai viszo-

nyok megszakítatnának, alaptalan. Rogier csak mint a kamara tagja támadatott meg.

— New-York, jan. 7. A képviselők háza 108 szavazattal 38 ellen vizsgálatot határozott Johnson ellen, ennek törvényhatóságai miatt. Ez első lépés a vádállapotba helyezésre. Johnson elnök tiltakozott a négyek szavazatjára vonatkozó bill ellen.

— London, jan. 8. Anglia Amerikának ajánlotta a vitás (Alabama) kérdést egy választott bíróság elé terjeszteni, feltéve, hogy az egyezés az előterjesztendő vitás pontok felett elérhető.

— München, jan. 8. Ma délután a kamarák újra megnyitották. Hohenlohe hg a miniszterekkel jelen volt. Különböző törvényjavaslatok terjesztettek elő a házban. A hadügyminiszter hitelnyitást kíván a hadsereg újrászervezésére.

Gabonaár Kolozsvárt jan. 10-kén 1867.

(Aló a. mérő, középár.)

Tisztabúza 4 frt 54 kr. Elegybúza 3 frt 40 kr. Rozs 3 frt 14 kr. Árpa 2 frt 40 kr. Zab 1 frt 70 kr. Törökabúza 3 frt — kr. Pityóka — frt 72 kr. Marhabús fontja belváros 12, külvárosban 10 kr.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Január 9-n: 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 69.50. 5% Metalliques 100 frt 59.20. Kamat 62.40. — Bank-részvény 732. — Hitelintézeti részvény 200 forint 159.30. London 10 ft st. 100 frt 23 1/2, kr 132.30. — Ezüst 131.25. Cs. kir. arany 6.26 1/2, 1860. kölcsön 84.25.

Január 8-án: Földterhermentési kötvény magyarországi 70.25. Erdélyi 65.25.

T. és felelős szerkesztő DÖZSA DÁNIEL.

HIVATALOS.

9. 1867. Eln.

(17)

(1—3)

ÉRTESETÉS.

Kolozsvár sz. kir. város által elvállalt 40 sebestilt harezos részére, a múlt évben felállított kórház költségei fedezésére adakozásokból, és a Himmelstein-féle Kávéház 24 órai 71 forint 80 kr-ra rugott tiszta jövedelméből begyűltén

összesen 1440 frt 1 kr. 2 darab arany és 1 tallér; és ebből a felszerelésre beállított gondnok és cselédség fizetésére kiadván 516 frt 42 kr. maradt fenn az aztán nem szükségelt kórház megszüntetésekor 923 frt 59 kr. két arany és egy tallér, az ebbeli megvizsgált és helyesnek talált, a városi pénztári hivatalnál mindenki által megtekinthető külön számadás szerént.

Miről alólt az érintett kórház létre hozatalában eljárásra a múlt évben 194 községi és 2885 tanácsai számok alatti végzéseknél fogva felhatalmazott bizottmány-nak van szerencséje a kegyes adakozókat oly felkérés mellett ezennel értesíteni, hogy mivel számos adakozók részéről azon óhajítás nyilvánult, miszerint a beszerzett felszerelési eszközök az ilyenekben egyébaránt is szükségűdő városi dolgozóház és szegények intézete részére átengedtetvén, a megmaradt fennebbi pénzkészlet osztassék ki szükségelkező képest a kolozsvári illetőségű megbérelt katonák, ugy az elesettek özvegyei, árvaik között, köztudomásra juttatandó számadástétel mellett, — sziveskedjenek azon t. cz. adakozók, kik ebbe bár mi okból bele nem egyezhetve, pénzüket vissza kívánják, ezt rövid uton a városi pénztári hivatalnál folyó év február 15-éig kijelenteni, és onnan a befizetéseket kapott nyugta előmutatása mellett a tett költségek aránylagos levonása után kiszámítandó illetőségüket kivenni, hogy az irt nap elteltével a pénztárban még találtatandó e tárgybeli pénzkészletre nézve a bizottmány maga további intézkedéseit a fennírt irányban megtehesse.

Kolozsvárt, január 8-kán, 1867-ben.

Bizottm. Elnök id. Wendler Frigyes.

Bizottmányi tagok: Simon Elek. Dr. Pataki Dániel. Dr. Szabó József. Dr. Szombathelyi Gusztáv. Alorv. Gspan Károly. Schütz József. Id. Taufer József. Váradai József.

NEM HIVATALOS.

ÉRTESETÉS.

(18)

(1—*)

Miután az urbéri és tizedkárptólási utalványokra adandó obligatiokat csupán Nagy-Szebenben lehet kivenni, — s ez okon vagy a költséges odautazás, vagy pedig megbízásunk útján elintézés esetében a leszámítás kikerülhetlen, — ez-okon alólt egész tisztelettel jelentem a t. cz. birtokos uraknak, hogy a **bécsi napi cursuson alól egy százalékkal** kifizetem az utalványokat, — a kész obligatiokat pedig egy százalékon alól is veszem, s ezek realitását levél útján is elintézem. Mindenféle couponokat teljes értékökben, s minden levonás nélkül fizetek. Kelt Kolozsvárt, január 10-én, 1867.

EISENBERGER LIPÓT.

(402)

12/1

(2—6)

Alólt ezennel tisztelettel jelenti a t. cz. közönségnek, hogy Brassóban — Nagyutca 525 sz. alatt egy

Magán-üzleti és tudakozó irodát nyitott,

s készséggel ajánlja szolgálatát a következő szakokban u. m.

A) A kereskedelem és üzletés terén:

Áru-bizomány mutatónyok által vagy raktárban; áruszállítás, és pénz-behajítás (incasso); kisebb s nagyobb vállalatok felkeresése vagy kifürkészése vállalkozók számára; tőkepénzek biztos és jövedelmes kihelyezése; megbízások fekvősegek, javadalmak, értékpapírok és bányászati találmányok megvétele, vagy eladása iránt, s általában bármelyféle kereskedelmi üzlet közvetítés.

B) A mező-gazdaság terén:

Biztos felvilágosítások s utmutatások megadása az újabb okszerű földművelés ágában, nevezetesen: földjavítás; újabb s czészerűbb gazdasági eszközök s gépek beszerzése; mesterséges talajöntözés vagy szárazítás; okszerű trágyakészítés; kiasztók vagy mohos rétek, s legelők felújítása; új s czészerűbb vető-forgások (váltó-rendszerek) felállítása nagyban s kicsinyben; új s jövedelmebb gazdasági növények behozatala, s ilyenmő eredeti vetőmagok beszerzése; továbbá a gazdasági mellék-iparágak, u. m. szesz-, ecet-, répaszörp-, keményítő-, gyümölcs-bor-, téglá-, méz- sat. gyártás. Tudósítások a gazdasági termények summás eladhatása és a folyó piaci árak iránt a bel- és külföldi jobb piacokon, sat.

C) A kézmű- és gyáripár terén:

Bizható tudósítások minden újabb oly találmányról, mely által a kézművek s gyári készítmények tökéletesbítettnek, vagy ezek elállításában idő és költség gazdaságosítottak; ugy szintén az ilyen eszközök s közegek ideállítása s megszerzése; ezen rovatra nézve egyébiránt időnként részletes ajánlatok fognak kibocsáttatni. Továbbá tudósítások a kézi és gyári készítmények summás eladhatása, mint szintén az ezekhez kellő bármennyű nyers anyagoknak legelőnyösebb vétel-forrásai iránt.

D) A nagy közönségnek általán:

Folyó tudósítások bármely magán-szolgálatok, bérlekások, haszonbérlekések, földi szállások sat. iránt, melyekről az üzleti iroda előtt binnfüggő tudakozó-tábla folytonos hird. ad. Végre magánügyekben levelezés, fogalmazványok s fordítások készítése a hazai s itt divó idegen nyelveken.

Bizományi százalék s egyéb díjazások vagy előleges egyezés útján — vagy mérsékeltlen szabattak meg, s tett szolgálat után azonnal fizetendők. Külső megbízások bérmentve kértnek.

A t. cz. közönség szives pártolását kéri

RÁPOLTY KÁROLY.

(16)

12/1

1867.

(1—*)

Valódi

MOLL SEIDLITZ-PORA

mely a párisi műkiállítás arany-érmert nyert.

Középponti raktára a „Gólyához” címzett gyógyszer-tár Bécsben, és egy-dül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelmeztetés. Miután tapasztaltam, hogy az ugynevezett Seidlitz-por használati utmutatásokkal árutatnak, melyek szóról szóra az enyim szerint utánozva, a közönség csalódására, még saját név-aláírásomat is veselik, s ily módon azok külsőjokról ítvél saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetők lévén, bátor vagyok azért ezen hamisítások ellenében óvást mindenkit azon megjegyzéssel figyelmeztetni, mi-

zerint az ilyenmő szereknek megkülönböztetése végett, „az általam készített Seidlitz-por minden katulyája és minden egyes adag papir-burkolata hivatalos őrizmény alatti saját véd-íparjegyemmel van ellátva.”

Ara egy bépecsélt eredeti skatulyának 1 ft 25 kr. oszt. ért.

Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben bebizonyult gyógyhatásuknál fogva minden eddigelő ismert házi gyógyszerek közt bizonyára a legelső helyre méltatandók. A császari nagy birodalom minden részéből hozzájuk beküldött több ezernyi hálaírat részletes biz. nyitványul szolgál, hogy azok rögzött dugulás, emésztetlenség és gyomorégés, továbbá görcsök, vesebettség, idegaj, szívdobogás, ideges főfájás, vértörölés, köszvényesü tagfájdalom, s végül hystéria, hypochondria, tartós hányási inger stb. esetekben a legjobb eredménnyel használtattak, s a legártalmasb gyogyeredményt vívtak ki. Ezen, már nagy csomaggá nőtt levelezés számtalan bizonyítványait tartalmazza azon szenvedőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógyimódot hasztalan használták, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egésségüket egyszerre és állandóan visszanyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók, kereskedők, védőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógyimódot hasztalan használták, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egésségüket egyszerre és állandóan visszanyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók, kereskedők, védőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógyimódot hasztalan használták, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egésségüket egyszerre és állandóan visszanyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya u. m. tanítók, kereskedők, védőknek, a kik gyakran, miután az allopathiai és vizgyógyimódot hasztalan használták, ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egésségüket egyszerre és állandóan visszanyerték.

Valódi minőségben kapható csupán csak

Kolozsvárt: Binder K. (ezelőtt Ritter) gyogytárban belső monostorutcában

a városi Redoute során és WOLFF J. gyogyserésznél:

Továbbá Beszterczén: Szongot György. Brassóban: Jekelius F. Dézen:

Krémer Sámuel. Fogaras: J. B. Gschader. M.-Vásárhelyt: Jeney Károly.

Bucher M. és Burdats A. N.-Bányán: Haracek. Nagy-Károlyban: Schöberl.

Nagy-Szebenben: Müller gyogyserész. N. Váradon: Jánky Antal. Segesvárt:

Misselbacher. Szász-Régen: Wachner & Schinker. Szászsebesben: Binder F.

gyogyser. Szent-Ágoston: Knall K. gyogyserész. Szerdahelyt: Schimert F.

gyogyserész. Szerethen: Sommer J. Zilahon: Harmath S. F.

A fennebbi cégeknek létezik még ezeken kívül a

norvégiai „Bergen” városból való

valódi

DORSCH-MÁJHALZSIROLAJ

raktára is.

Ára egy nagyobb üvegek 1 frt. 80 kr. egy kisebbnek 1 frt. o. é.

Az üvegek el vannak látva védmarkokkal és kimerítő használati utasítással. Ez az egyetlen faj, mely minden töltés előtt vegytanilag megvizsgáltatik és czinkupakkal elzárt üvegekben küldetik el. — Ezen legtisztább és leghatályosabb májhalzsirolaj a dorschhalaknak legfogdosabb egybegyűjtése és kivilágosítása által van megnyerve, és egyáltalában semmi vegytani kezelés alá nem vonatott, hanem a bepecsélt üvegekben levő folyadék egészen épen és azon állapotban van, miként az közvetlenül a természet által nyújtott. — E valódi Dorsch-májhalzsirolaj Európának minden orvosi tekintélye által mint legjelesbb gyogyser a mell- és tüdőbajokban, scrophulus és rachitis, köszvény és csúsz, idült borküítés, szemgyulladás, ideg- és több más bajokban legsikeresebben alkalmaztatik.

MOLL A.

gyogyserész Bécsben, „zum Storch”, Tuchlauben.

(15)

12/1

(1—24)

MATICO-INJECTION

UND MATICO-CAPSELN

VON GRIMAULT & Co Apotheker in Paris

Új gyogyser, a perui Matico nevű fa leveleiből készítve és csatlaltan szer a gonorrhoe ellen, minden félelem nélkül szorulás és a belsőszerék gyuladására nézve. Dr. Ricord és a párisi orvosok legnagyobb része, ezen szer előjvetele óta minden más gyogyserrel felhagytak. A befecskendés a betegség kezdetekor használtatik, a tokoskák minden időszaki és idült bajokban, melyek a Copiai balzsam, Cubeben és más ásványos alapon készült befecskendések által sem gyógyultak meg.

Kapható Kolozsvárt Wolff J. és dr. Hintz György gyogyserészeknél s a birodalom nevezetesebb gyogytáiraiban.

STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt kapható:

Die Reduction der Armee

und die ausnahmslose Wehrpflicht in ihren Anwendung auf Oesterreich, von einem k. k. Officier.

Füzve 50 kr.

Magyarország helyzete az európai államrendszerben.

Történeti és politikai tanulmány.

Irta Tanárky Gedeon. Ára 2 frt.

KOLOZSVÁRI NAGY NAPTÁR

1867-dik évre.

Szerkesztette K. Papp Miklós. III-dik évfolyam.

Mellékletül Haynald Lajos, P. Szakácsi Vitus, Horváth Mihály arcképeik, és Doré Gusztáv „Vizözön” című remek genre-képe rézmetszetben.

Ára 1 frt. Postán küldve 1 frt 10 kr.

Vértanuk a magyar történetből.

Irta Szilágyi Sándor. Ára 2 frt 50 kr.

A tudalom kérdése.

Beköszöntő beszéd, melylyel az erdélyi ev. reformatusok m.-vásárhelyi főiskolájánál philosophiai tanszékét 1866 szeptember 5-kén elfoglalta Szász Béla, tanár. Ára 30 krajczár.

Nvomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

Rendszeres utasítás, tökéletesen

szép és gyors írás 3, legfőlebb 4 hó alatti elsajátítására. Gymnasia-lis, real- és kezdő tanodák használatára összeállította Fiedler Tamás Kolozsvárt. Ára füzve 1 ft

(8) (2—3)

Házass telek és szülő eladás.

Kolozsvárt a kétvízközi tizedben, Olasz Jánosnak 283 és Bán Istváznak 284 helyirási számok alatt levő házaik között a 3280 1/3 és 3280 1/2 telekkönyvi számmal jegyzett 192 □ öl területű telek, a rajta lévő lakházzal, deszka kerítéssel és kúttal együtt, — továbbá: a Szentgyörgyi Gella nevű szülő hegyben Gál János szomszedságában:

a 3046 telekkönyvisz. a. 308 □ öl területű a 8199 „ „ 1204 „ „ 8318 „ „ 592 „ „ 8319 „ „ 1561 „ „

szőlők egészben, vagy egyenként örök árban eladhatnak.

Értekezhetni s a vásárt megköthetni a Vajnoczy és Dallos borkereskedésében Kolozsvárt.

(17—*)

„Szülőknél igen fontos!”

A gyermekeket a görvőtől megmentendő, ajánlom az általam feltalált

„Gilisza csokoládét”

minden harmadik hónapban rendszeresen beadatni, akár gyanyitani Gilisztát, akár

nem, és miért? az meg van írva a feliratokon és a könyvecskékben mely 59

bizonyítványt foglal magba.

Ára egy darabnak 20 kr. nálam helyben 6 darab 1 frt.

A megrendelések azonnal a birodalom minden részére a legbiztosabban posta után

vétellel teljesíthetnek alólt által.

Kapható Kolozsvárt: csak is egyedül Schütz Károly urnál,

Meg a könyvecskékben jegyzett bismányosaimál.

KRÖCZER AGOSTON s. k. gyogyserész Tokajban.

(228)

(14)

Hirdetés.

Mics gróf Bánffy Béla ur M.-Ludasi

nagy vendéglőjébe, kerestetik egy szak-

értő de becsületes jellemű vendéglős; a

válalkozó értekezhetik M.-Ludason izra-

elita Lebli Mózes urnal.

(2—3)

(1)

Kolozsvárt, b. Radák-ház, a főtérén, bevált:

FÜSZER- és GÖZLISZT-RAKTÁROS

Kolozsvárt, b. Radák-ház, a főtérén, bevált:

Földterhermentelési kötvényeket és lejárt szelvényeket (coupons), ez utób-

biakat minden illeték nélkül, 5 % magyaroni zálog- és elsőbbségi kötvényeket, kolozsvári zálog-

bázi részvényeket.

Mindenemű magyar és állampapírokat és sorsjegyeket.

Arany és ezüst pénzeméket

a legkedvezőbb feltételek mellett.